

Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs

(mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, drs. T. Bartel-Lely, J. Toes)

Uitspraaknr. 05.053

Datum:

15 oktober 2005

Niet-adequaat handelen school na wegelopen leerling; ten onrechte verschuiven verantwoordelijkheid voor een leerling tijdens schooltijd; klacht gedeeltelijk gegrond; primair onderwijs.

De klacht

Een moeder klaagt erover dat de school niet adequaat heeft gehandeld toen haar zoon is weggelopen van school. In eerste instantie werd hij niet gemist en daarna heeft de school geen contact met haar opgenomen. Volgens de moeder heeft de school naderhand de verantwoordelijkheid voor een leerling tijdens schooltijd ten onrechte verschoven naar de ouders en de leerling.

De visie van partijen

De moeder geeft aan dat haar zoon, die in het schooljaar 2004-2005 in groep zeven zat, al tijden door medeleerlingen werd gepest. Op een zekere dag voelde haar zoon zich niet veilig op school en is om 12.00 uur weggelopen van school. De moeder heeft al jaren met haar zoon de afspraak dat als hij zich niet veilig voelt hij naar huis mag komen. De school is nooit van deze afspraak op de hoogte gebracht.

Als er niemand thuis is moeten de kinderen naar een bevriende familie gaan. Dat heeft de zoon ook op de bewuste dag gedaan. Zij is direct naar huis gegaan nadat zij door hen was geïnformeerd. Nadat zij het verhaal van haar zoon had gehoord heeft zij bewust niet meteen de school gebeld. Zij wilde weten of de school zelf contact met haar op zou nemen. Zij had vernomen dat de school haar in het verleden niet had gebeld toen haar zoon was weggelopen. De moeder wilde weten of de school hier iets van geleerd had. De school heeft haar niet gebeld.

Om 15.10 uur is de moeder naar de directeur gegaan en heeft hem gevraagd waarom zij niets van school had gehoord. Hij bleek op dat moment niet te weten dat de jongen was weggelopen.

In de gespreken die de moeder daarna met de directeur en de groepsleerkrachten heeft gehad over de fouten van de school, legden zij de verantwoordelijkheid voor het signaleren en melden van het weglopen bij de moeder. Zij had moeten bellen en moeten vertellen waar de jongen zat. En de jongen had moeten melden dat hij weg ging lopen.

De moeder stelt dat de school verantwoordelijk blijft voor het weglopen van een leerling.

Omdat de school niet direct reageerde op een eerdere klacht over pesten en de volgende dag geen actie ondernam toen de jongen wegliep heeft de moeder besloten haar kinderen van school te halen.

De directeur verklaart dat door een ongelukkige samenloop van omstandigheden de moeder niet is gebeld. De overblijfhouders hebben niet adequaat gereageerd. Zij waren net begonnen als overblijfkraften en hadden nog niet voldoende ervaring in het hanteren van het overblijfprotocol. Zij hadden moeten bellen en de leerkracht moeten informeren over het ontbreken van de jongen. De overblijfcoördinator, een ervaren groepsleerkracht, was die dag afwezig.

's Middags is de moeder naar school gekomen en heeft om een gesprek met de directeur verzocht. Omdat de directeur niet wist dat de jongen van school was weggelopen heeft hij de groepsleerkracht bij het gesprek gehaald. Die vertelde dat een als betrouwbaar bekend staande leerling vertelde dat hij de jongen met zijn moeder naar huis heeft zien gaan. Zij heeft een aantal keren haar excuses aangeboden omdat zij niet had gebeld om dit te verifiëren. De afspraak binnen de school is dat de groepsleerkracht of een collega binnen een kwartier de ouders belt als een leerling onverwacht niet op school is.

In de dagen daarna zijn er verschillende gesprekken geweest met de groepsleerkrachten en de moeder. In deze gesprekken is gesproken over het pesten in de klas, het pestvoorval dat voorafgaand aan het weglopen van de jongen had plaatsgevonden en de rol van groepsleerkrachten en ouders. De directeur geeft aan dat de school uiteraard een primaire verantwoordelijkheid heeft als een kind wegloopt. Aan de moeder zijn meermalen excuses aangeboden. In de gesprekken heeft de directeur ook gezegd dat hij vindt dat ouders ook een verantwoordelijkheid hebben als hun kinderen onverwacht thuis komen. De moeder had in dit geval nooit de hele middag moeten wachten met contact opnemen met de school. De school had dan direct kunnen reageren, zowel de overblijfhouders, de groepsleerkrachten als de directeur. De directeur is ook van mening dat de jongen zelf de ochtend van het weglopen met hem contact op had moeten nemen toen hij zich niet veilig voelde. Afsproken was immers dat de jongen als hij werd gepest naar de directeur zou gaan.

Overwegingen van de Commissie

(...)

De Commissie heeft reeds eerder uitgesproken dat er weinig meer urgent is voor een school dan een van school weggelopen leerling. Een school dient zo snel mogelijk de ouders te informeren en de verblijfplaats van deze leerling te achterhalen. Vaststaat dat de school dat heeft nagelaten en dus niet adequaat heeft gehandeld. De klacht hierover is derhalve gegrond.

De directeur heeft een verklaring gegeven hoe dit heeft kunnen gebeuren. De Commissie heeft geen reden om aan deze verklaring te twijfelen. Zij gaat uit van een ongelukkige samenloop van omstandigheden. Dat doet aan de gegrondheid van de klacht echter niet af.

De Commissie heeft niet kunnen vaststellen dat de school de verantwoordelijkheid voor een leerling tijdens schooltijd heeft verschoven naar de leerling en zijn ouders. Zij constateert dat de directeur ook ter zitting de verantwoordelijkheid van de school niet heeft ontkend. Wel heeft hij gesteld dat ook ouders een verantwoordelijkheid hebben. Er is dan ook volgens het

oordeel van de Commissie geen sprake van het verschuiven van de verantwoordelijkheid, maar van het benoemen van ieders verantwoordelijkheid.

De Commissie is in dat kader van oordeel dat ouders een eigen verantwoordelijkheid hebben indien zij ervan op de hoogte zijn dat hun kind van school is weggelopen. Zij dienen de school te informeren waar het kind is, zodat de school bijvoorbeeld niet onnodig met man en macht naar de leerling gaat zoeken. Ook is de school als zij op de hoogte is van (de oorzaak van) het weglopen in staat meteen op te treden indien dat gewenst is. De Commissie is derhalve van oordeel dat de moeder een verkeerde afweging heeft gemaakt door bewust niet naar school te bellen, maar af te wachten of zij zou worden gebeld.

Met betrekking tot de opmerking van de directeur dat de jongen de school had moeten melden dat hij weg zou lopen merkt de Commissie het volgende op. Van een leerling mag in beginsel verwacht worden dat, als hij vanwege omstandigheden tussentijds de school verlaat (bijvoorbeeld omdat hij zich niet lekker voelt) hij dit meldt bij zijn leerkracht. Bij het weglopen van een leerling is echter meestal sprake van een spontane, emotionele actie. Het is een leerling in zo'n situatie niet aan te rekenen dat hij verzuimt de leerkracht/directie te informeren.

De Commissie benadrukt dat zij de opmerking van de directeur niet heeft opgevat als het leggen van een formele verantwoordelijkheid bij de leerling.

Het oordeel van de Commissie

De klacht is gegrond behoudens de stelling dat de directeur de verantwoordelijkheid naar de ouders en de leerling heeft verschoven.

Advies aan het schoolbestuur

De Commissie beveelt schoolbestuur aan ervoor zorg te dragen dat, indien dat niet reeds gebeurt, bij afwezigheid van de overblijfcoördinator een andere persoon vanuit de school die op de hoogte is van het protocol wordt aangewezen als diens vervanger.